

Lezing: Psalm 91

Lieve mensen, gemeente van Christus,

Ieder jaar kiest van Dale het woord van het jaar. Weet u dat van vorig jaar nog? Blokkeerfries. Dit jaar viel de keuze op boomer. Weet u wat een boomer is? Het schijnt jongerentaal te zijn, en staat voor een persoon van gevorderde leeftijd, met ouderwetse opvattingen of conservatieve denkbeelden. Ik dacht al, wat roepen die kinderen toch tegen me... Het synoniem maakt het nog erger als er boomer tegen je geroepen wordt: fossiel! Voor mij was het woord van 2019 dit: order... mede omdat ik het regelmatig nodig had om de groep die mee was naar Sint Petersburg in het gareel te krijgen...

Als ik die woordverkiezing op onze Oudejaarspsalm toepas, dan blijven er twee woorden over: mildheid en duurzaam... U denkt misschien, maar die heb ik helemaal niet gehoord. Klopt, want die zijn afkomstig uit een andere vertaling...van Gerard Swüste. Voor genade staat er bij hem 'mildheid van God' en voor bevestig het werk van onze handen staat 'maak het duurzaam'.

Onze Oudejaarsavondpsalm is een gebed. Het hoort bij het vierde boek van de Psalmen, - het zijn er in totaal vijf – en heet 'het boek van Gods koningschap'. En voor we naar Gods koningschap overgaan, staan we eerst nog even stil bij onze aardse koning.

Onze koning heeft nog steeds die baard, en houdt ook nog steeds ieder jaar een kersttoespraak. Deze keer hield hij ons een spiegel voor waarin hij het woord vrijheid liet weerspiegelen. Een woord waarvan wij de waarde niet gauw onderschatten. Vrijheid is even broos als basaal. Vrijheid is niet alleen vrijheid van... het is ook vrijheid óm... verantwoordelijk, burger en broeder en zuster te zijn van elkaar, in het klein en wereldwijd... via sociale media en ontmoetingen. Zonder vrijheid geen vrede, zonder vrede geen vrijheid. Het t.v. programma 'In Europa' van Geert Mak ging zondag over Rusland en de Russen, in het bijzonder over hun leider. We zagen hoe de persvrijheid aan banden is komen te liggen. De leider verdraagt geen humor en spot. Onze koning, nog even, liet ons zien hoe elementair vrijheid is... In Irak, zo las ik gisteren in de krant, vierden de christenen dit jaar geen kerst vanwege onvrijheid en verbondenheid met de duizenden slachtoffers in hun land en in Iran.

We gaan naar een van de Koningspsalmen. Dit is het enige aan Mozes toegeschreven Psalmgebed. *Een gebed van Mozes, man Gods*, zo begint het. Een Psalm die opmerkelijk duurzaam en klimaatbewust eindigt. Ik kwam dat op het spoor toen ik de vertaling van Gerard Swüste las. Die ik net al even noemde. Want hij vertaalt het laatste vers, vs. 17, zo: *En de mildheid van de Heer onze God kome over ons. Het werk van onze handen laat het duurzaam zijn voor ons..., het werk van onze handen, laat het duurzaam zijn.* Dat woord voor duurzaam wordt vaak vertaald

als bestendigen of bevestigen. Het wil zeggen: dat je vaste grond onder je voeten krijgt, stevig staat als mens, gegrond, dat je verankerd bent... Wat is er mooier dan op de drempel van oud naar nieuw dat samen met Mozes te bidden: dat we duurzaam zijn als gemeente in meerdere opzichten, dat we trouw zijn aan Gods woord, aan elkaar en het leven. Dat we het kwetsbare leven funderen in God. Dat Gods mildheid er over stralen zal en in erin doordringt.

Vanavond doen we dat met behulp van deze klassieke Oudejaarspsalm. Met de woorden *Gebed van Mozes man van God* verlaten we aan de hand van Mozes biddend het oude jaar, en in dat bidden tillen we ons lot op uit de tijd en brengen het bij God. Dat is het geheim van bidden.... We verkleven niet langer met ons lot, niet de waan van de dag regeert over ons leven, maar we tillen ons leven op tot het hogere 'order' van God. ...

Vanavond tillen wij onze dagen en gebeurtenissen op uit de tijd, met alles wat ons daarin is overkomen, met alles wat we met ons meedragen en waar we op een avond als deze aan terug moeten denken. We tillen het op uit de tijdstroom van het vergankelijke. Dan – en dat is het wonder van het gebed – wordt ons leven lichter, draaglijker. We maken het vrij uit de rollercoaster waarin wij mensen zomaar zitten.

Zoals woorden ons uittillen boven onze lotgevallen in de tijd, zo doet mooie muziek dat ook... Eergisteren kreeg ik nog een verzoeknummer uit de gemeente. Het was, zonder dat zij dat wist, na de sluitingsdatum. Maar ze schreef dit: 'Mocht je nog ruimte hebben voor Gloria Gainor en haar lied *I will survive*....Veel geluisterd en veel aan gehad. Vanwege de kracht die eruit spreekt om door te gaan en het leven weer op te pakken.'

Er is in muziek en tekst taal die ons optilt en er is taal die ons neerdrukt, er is taal die ons vertrouwen schenkt en taal die doet wantrouwen. We hebben als mensen voelsprietten, meer dan een, die dat verschil haarfijn opvangen... Mozes weet van het opgetild zijn door de taal, en met hem het joodse volk. Het woord voor biezen mandje betekent naast mandje ook arkje, en naast arkje woord. In dat woord dreef Mozes op de stroomtijd van de Nijl, daar is hij uit getild.

Daarin is Mozes onze voorganger. Zij naam bewaart dit geloofsgeheim van je door woorden opgetild weten uit de tijd. Dus niet je mee laten sleuren door de big data en algoritmie van onze tijdsgeest. Mozes betekent de *Uit het water getilde*. U moet weten, dat water in de Bijbel beeld van de tijd en de tijdstroom is. Alles verdwijnt erin, wordt meegenomen door die onophoudelijk stromende tijd, jaar in jaar uit. Wij zijn kortstondig als gras. Ons leven, het breekt af als een droom in de ochtend. Om aan de vluchtigheid te ontsnappen roept de Psalmist: *Keert terug, kind van Adam*... Zie toch in wat je bent! Mens, eindig als gras. Keert terug wil ook zeggen: verbindt je met God die je uittilt boven de stoffelijkheid.

En dan is er nog de toorn Gods, die er niet om liegt in deze Psalm, maar die is ingebed in Gods beschutting aan het begin én in blijdschap om Gods mildheid aan het eind. De boosheid komt vooral van God als opvoeder die mensen het pad van het goede leven wijst.

In onze gemeente weten veel mensen van de kracht van muziek en bidden. In onze gemeente hebben meerdere mensen van nabij ervaren hoe broos en kwetsbaar onze levens zijn en hoe troostend muziek en gebeden als die van Mozes kunnen zijn. Met hem staan we op de drempel van het Oude en Nieuwe jaar en bidden we:

Moge de mildheid van mijn machtige God, onze God, ons deel zijn.

Het werk van onze handen, laat het duurzaam zijn voor ons.

Het werk van onze handen, laat het duurzaam zijn.

Opdat wij niet vergeefs geboren zijn.

Opdat wij weten: U bent ons tot beschutting geweest.

Amen